

Nynke Derkx
Physician Assistant
KliniekTwente

Op het grensvlak van de Dermatologie en de Gynaecologie, vulvaire dermatosen

●●● Er komt een vrouw bij de dokter

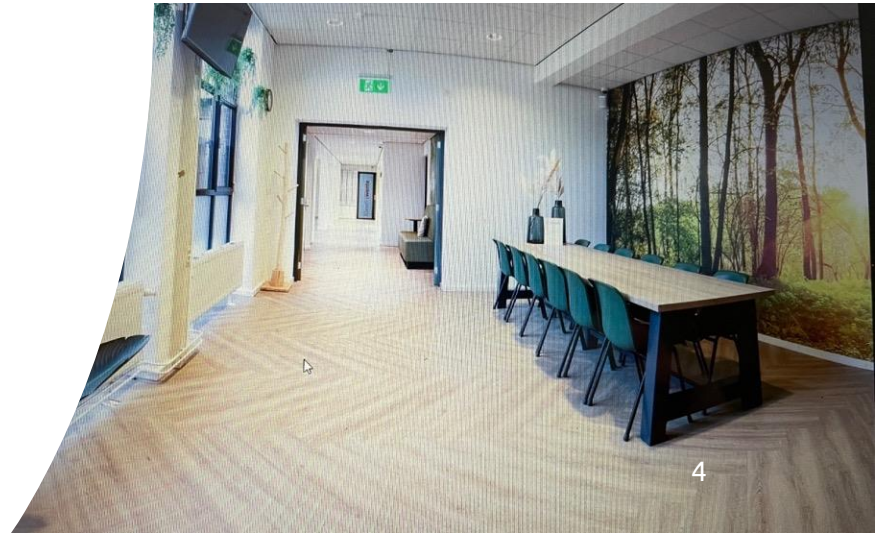

Geen disclosures

KliniekTwente

- Werkzaam als Physician Assistant Dermatologie, sinds 2022
- KliniekTwente heeft naast reguliere dermatologie ook plastische chirurgie en ook een vulva poli waar dermatoloog en gynaecoloog samen een spreekuur draaien

●●● Vulvapoli

- Dames in alle leeftijdscategorieën
- Reden van een verwijzing is vaak langdurige vulvaire/vaginale klachten zoals jeuk
- Oorzaken kunnen veelzijdig zijn.

●●● Dermatologie/ Venereologie

Venerische dermatosen

Niet-venerische dermatosen

●●● Welke diagnose stelt u?

Vulvaire
candida

●●● Welke diagnose stelt u?

Schaamluis
(*Phthirus
pubis*)

Venerische dermatosen

●●● Dermatologie/ Venereologie

Venerische dermatosen, SOA (niet IN DEZE PRESENTATIE)

Niet-venerische dermatosen

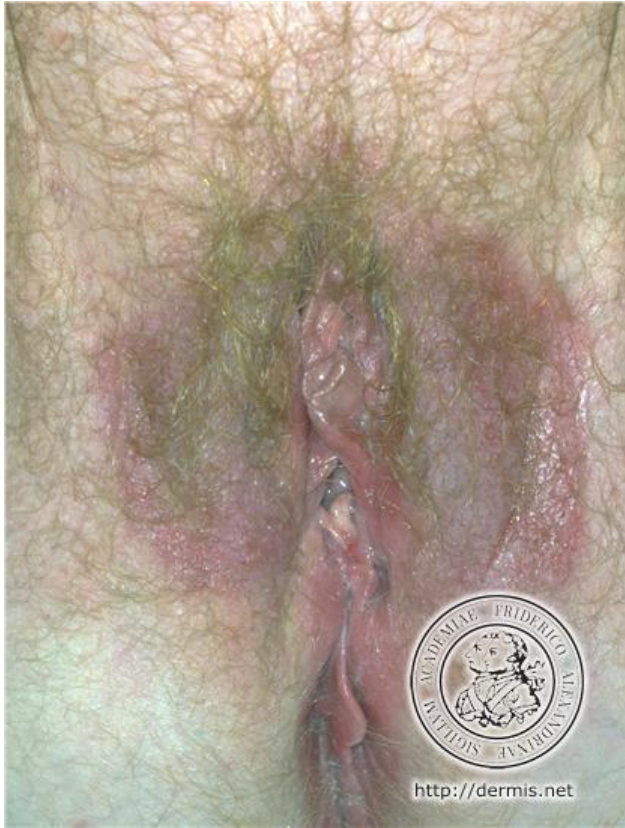

●●● Niet-venerisch vulvaire dermatosen

- Seborroïsch eczeem
- Lichen planus
- Lichen sclerosus
- Psoriasis inversa
- Lichen simplex chronicus

●●● Wat zien we?

Psoriasis (inversa)

- Plooien
- Treedt soms alleen op in het genitale gebied
- Scherp omschreven erytheem vaak verdikte huid
- Witte schilfering ontbreekt vaak in de genitaal streek
- Differentiële diagnose
 - Seborroïsch eczeem
 - Intertrigo/ gist infectie (=‘smetten’)
 - Contact allergisch eczeem
- Letten op andere psoriasis stigmata
- Bij voorkeur milde behandeling

●●● Welke diagnose stelt u?

Seborroïsch eczeem

- Mengbeeld van gist-infectie (pityrosporon) met eczeem-reactie
- Precieze oorzaak onbekend.
- Komt vaak voor in genitale gebied
- Ook hier ontbreekt vaak de wit-gele schilfering
- Matig scherp-omschreven erythemateuze maculae of plaques met schilfering
- Diagnose wordt gesteld bij seborroïsch eczeem op andere plaatsen en bij uitsluiten van andere oorzaken
- Behandeling als psoriasis.
- Enige verschil: geen silkis maar antigistmedicatie. Zoals ketoconazol/trisporal/selsun

●●● Lichen planus vulvair

Op het slijmvlies is een felrood erytheem te zien met vaak meer of minder talrijke Wickham-striae

Lichen planus vulvair

- Behandeling lastig vaak.
- R/ topicale corticosteroiden III/IV en indifferente zalven
- Kenacort A10 intralesionale injecties
- Protopiczalf (off label)
- Oraal: Plaquenil, neotigason, MTX, Neoral, kortdurend orale prednisolon
- Bij vaginale lichen planus zijn hydrocortison per zetpil (25 mg) of clobetasolpropionaat zalf, aangebracht met behulp van een applicator of mini tampon, een optie

●●● Welke diagnose stelt u?

Lichen sclerosus

- Exacte incidentie en prevalentie onbekend.
- De geschatte prevalentie loopt uiteen van 1:60 tot 1:300 - 1:1000 afhankelijk van de populatie.

[Wallace 1971, Powel 2001, Goldstein 2005]

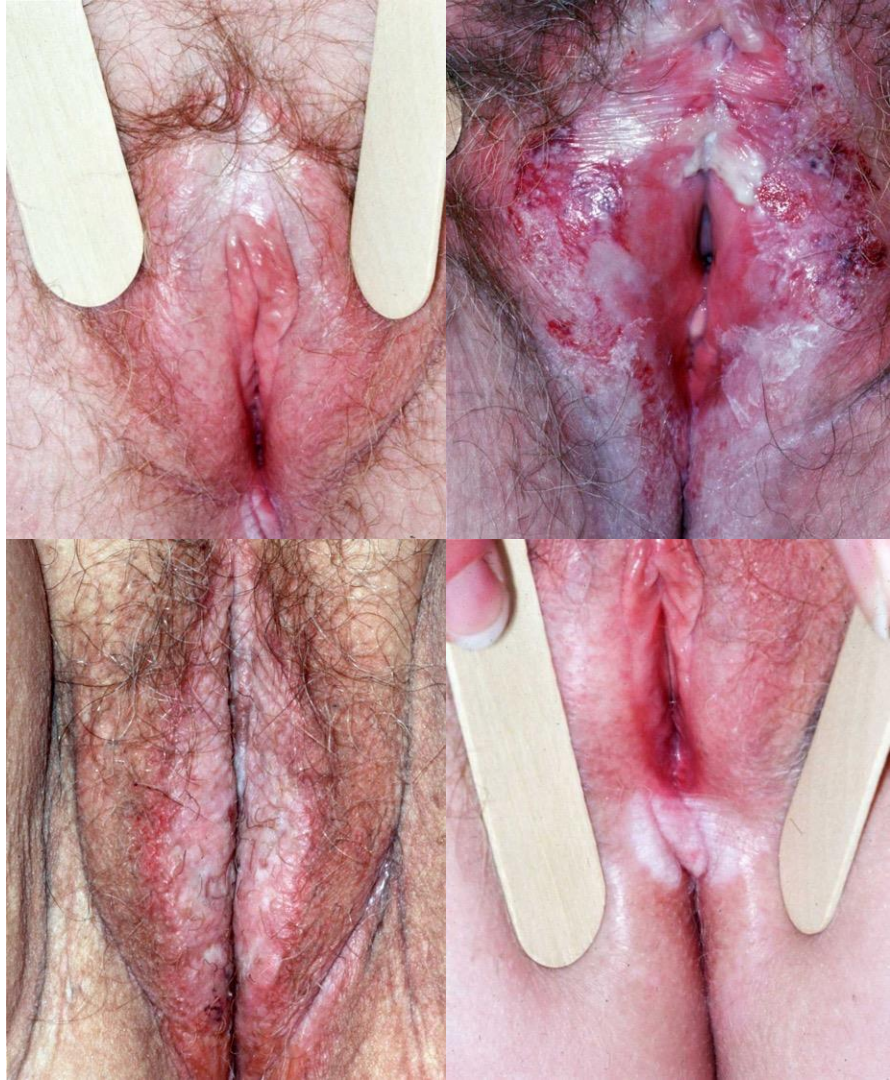
Lichen sclerosus

- Geven aanleiding tot sclerose en atrofie (vernauwing introitus)
- Kans op maligne onttaarding (0.2-3.8%)
- Vrouwen > mannen
- Elke leeftijd, 2 pieken (prepuberaal/menopausaal)
- Komt bij alle etnische groeperingen
- Perianale betrokkenheid: 30%
- Extragenitale betrokkenheid: 10%
- Kan leiden tot verlittekening (verlies labia minora, vernauwing introitus)

Klinisch beeld

Witte, atrofische maculae met
haemorrhagische laesies en
teleangiëctastieën

●●● Extragenitale Lichen sclerosus

●●● Behandeling Lichen sclerosus

- Indifferente therapie
- Klasse III-IV corticosteroïden
 - Dermovate vv 4 weken 1 dd dan enkele dagen pw
- Tacrolimus 0,1% zalf (Protopic) 2dd off-label
- Flammazine
- Bij pijnlijke kloofjes Lidocaine 5% zalf FNA

Kleine studies:

- Acitretine (Neotigason) 10-130 mg/ dag
- Hydroxychloroquine (Plaquenil) 1 dd 100-200mg p.o.
- Methotrexaat
- Bij peri-anale LS ontlasting dun houden

●●● Behandeling Lichen sclerosus

- PDT niet effectief
- Laser: onvoldoende studies
- Stamcelbehandeling en trombocyten verrijkt plasma: onvoldoende bewijs

Complex:

Organiseer zorg rondom de patiënt, gynaecoloog, dermatoloog
bekkenbodempfysiotherapeut, seksuoloog, uroloog.

●●● Follow up Lichen sclerosus

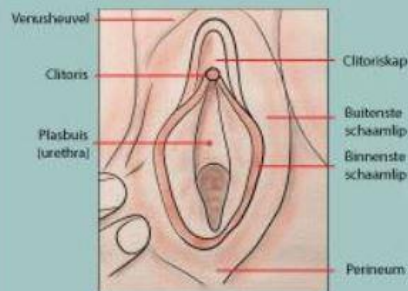
- Plaveiselcelcarcinoom bij vrouwen ontstaat bijna altijd uit gedifferentieerde vulvaire intra-epitheliale neoplasie (dVIN).
- Zelfonderzoek!!!
- Co 1 keer per jaar, evt terugverwijzing huisarts

Hoe kun je de vulva zelf onderzoeken?

Allereerst leggen we uit wat een vulva is!
De vulva is de huid rondom de schede
(de schede of vagina is het inwendige deel
van het geslachtsorgaan).

De vulva bestaat uit:

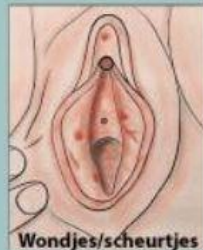
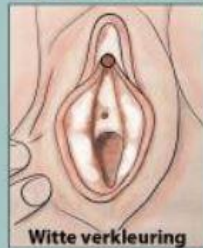
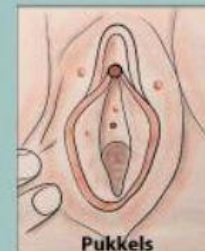
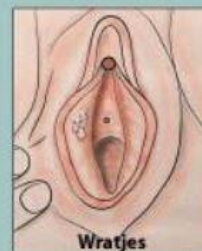
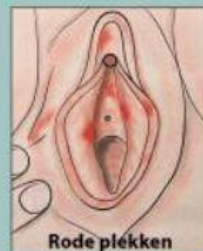
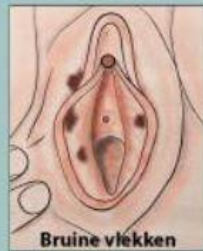
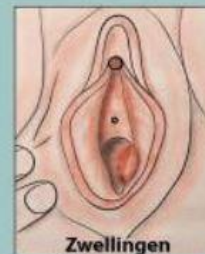
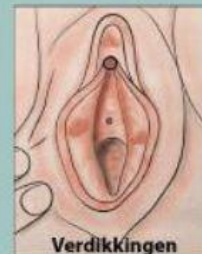
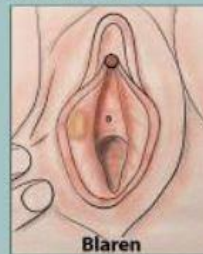
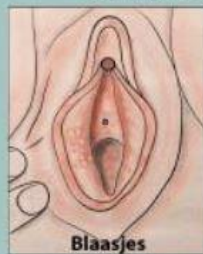

Om de vulva zelf te onderzoeken ga je in een voor jouw makkelijke
houding staan of zitten. Met één hand spreid je de schaamlippen
vervolgens kun je nu met een spiegel in de andere hand
de vulva bekijken.

Het kan ook handig zijn om een foto te maken met je mobieltje.
Doe wat je het prettigst vindt.

Waar moet u vervolgens op letten

Doe dit zelfonderzoek 1 x in de 1 à 2 maanden.
Het belangrijkste doel is dat u verschil kunt opmerken!
Zo kunt u zelf in de gaten houden of er veranderingen zijn.

Als u één van bovenstaande afwijkingen ziet, schroom dan
niet om naar de huisarts te gaan.

Mocht de huid anders aanvoelen dan je gewend bent en zijn er
geen zichtbare veranderingen, ga ook dan naar de huisarts.

●●● Welke diagnose stelt u?

●●● Lichen simplex chronicus/neurodermitis

- Veel voorkomende aandoening in het genitaal gebied
- Huidveranderingen ten gevolge van chronische krabben/ wrijven
 - Acut: meer erytheem
 - Chronisch: vergroving van plooien
- Vaak begonnen met iets banaals dat al dan niet adequaat is behandeld
- Eerder een jeuksensatie bij deze groep dan irritatie of pijn
- Krabben geeft een goed gevoel
- Vicious cirkel jeuk-krabben-jeuk
- Behandeling jeuk verminderen en daardoor krabgedrag veranderen

Lichen simplex chronicus vóór en 2 maanden later, na therapie met teer en klasse 3 corticosteroiden

Lichen simplex	Lichen sclerosus	Lichen planus
Jeuk +++	Jeuk + (branderigheid)	Pijn
Littekenvorming +	Littekenvorming +	Littekenvorming +
Niet erosief	Soms erosief	Erosief
Huid	Huid vagina en anogenitaal	Huid vagina (anus niet) en mucosa

●●● Er komt een vrouw bij de dokter

Je gaat het pas zien als je het door hebt...
(J. Cruijff)

